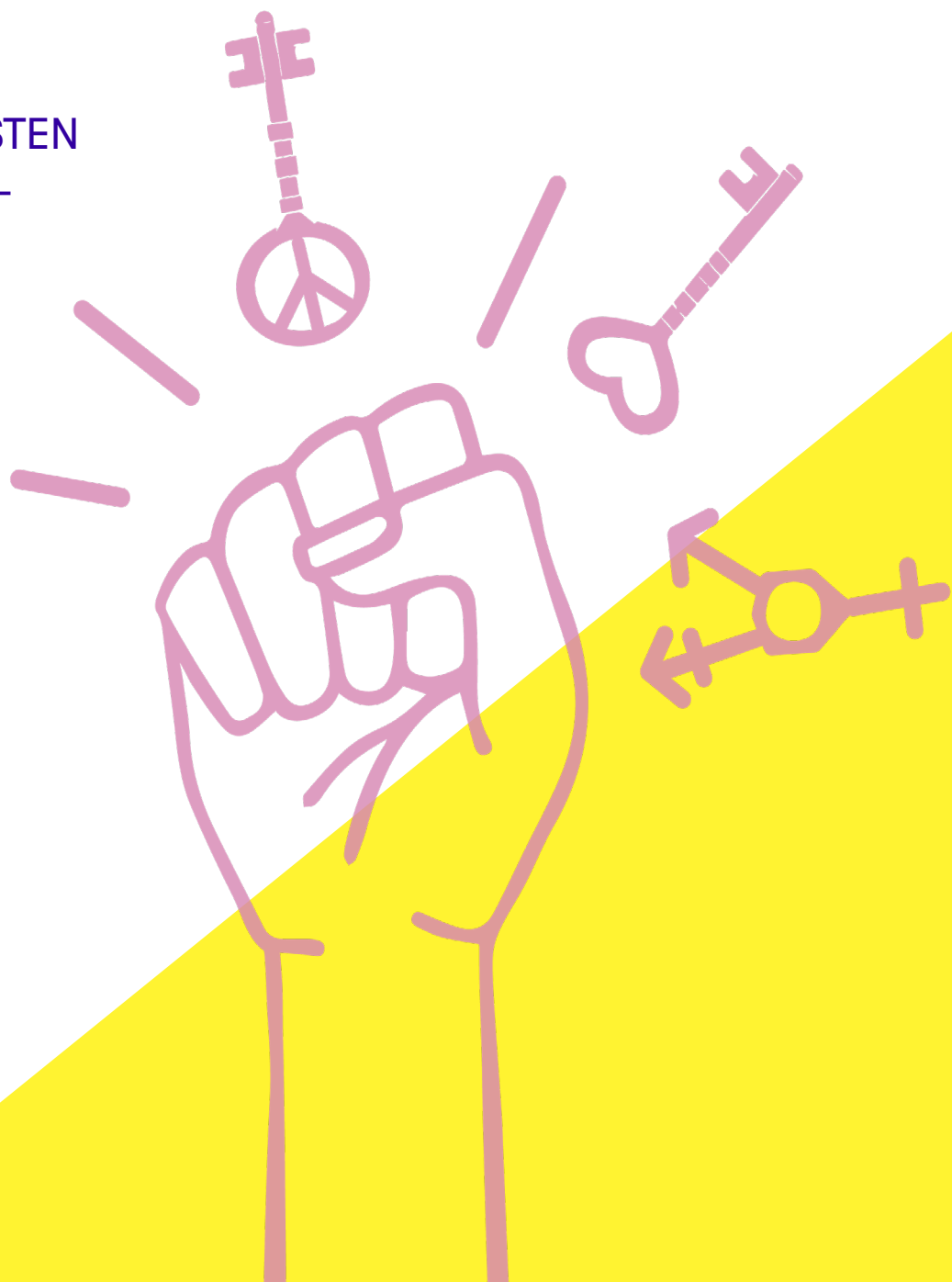

VASEMMISTO- FEMINISTISEN VAALIKAUDEN 2023–2027 AVAIMET

VASEMMISTONAISTEN
EDUSKUNTAVAALI-
TAVOITTEET 2023

vasemmisto
naiset

Kohti vasemmisto- feminististä yhteiskuntaa!

Tuleva vaalikausi on kohtalonkysymys monessa suhteessa. Eriarvoistumisen kierre ja ilmastonmuutos on pysäytettävä ja tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistettävä. Tarvitsemme panostuksia hyvinvointipalveluihin sekä taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseen.

Vasemmistonaisten tavoitteena on saada 100 naista eduskuntaan. Haluamme eduskunnan, joka on kokoonpanoltaan moninainen ja jossa myös eri vähemmistöt ovat edustettuina.

Vasemmistonaisten tavoitteena on hallitusohjelma, joka edistää naisten ja vähemmistöjen oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia. Haluamme hallitusohjelman, jonka perustana on intersektionaalinen vasemmistofeministinen politiikka.

Tässä ohjelmassa on avaimet vasemmistofeministiselle vaalikaudelle 2023–2027.

1. Naisten, tyttöjen ja vähemmistöjen ihmisoikeuksia vahvistettava

Kehollinen ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus kuuluvat kaikille. Itsemääräämisoikeuden toteutuminen vaatii sterilöimislainsäädännön uudistamista sterilisaation saamisen helpottamiseksi, aborttilain kokonaisuudistusta ja translain muuttamista siten, että itsemääräämisoikeus koskee myös alaikäisiä.

Tarvitaan yhteiskunnan apua sen varmistamiseen, että fyysinen ja seksuaalinen itsemääräämisoikeus kuuluvat kaikille. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat yhteiskunnan marginaalissa elävät ihmiset ja esimerkiksi hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhrin.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Sallitaan juridinen sukupuolen korjaaminen myös alaikäisille. Juridisen sukupuolen kategorioita tulee olla enemmän kuin kaksi. Lopetetaan intersukupuolisten lasten kosmeettinen sukuelinkirurgia ja tarpeettomat hormonihoidot.
- Uudistetaan sterilöimislaki niin, että se on yhdenmukainen muiden Pohjoismaiden kanssa ja kunnioittaa ihmisen itsemääräämisoikeutta. Puolison suostumuksen kysymisestä luovutaan ja sterilisaation saamisen ikäraja lasketaan merkittävästi nykyisestä 30 ikävuoden vaatimuksesta.
- Tehdään aborttilaille kokonaisuudistus.
- Siirretään kuukautis- ja inkontinenssisuojat sekä hormonihoidot matalimpaan arvonlisäveroluokkaan. Tarjotaan maksuton ehkäisy ja maksuttomat kuukautissuojat valtakunnallisesti alle 25-vuotiaille sekä asunnottomille ja paperittomille.
- Toteutetaan peruskouluissa tasa-arvo-, ihmisoikeus- ja rauhankasvatusta, joka opettaa tiedostamaan omat oikeudet sekä kunnioittamaan muiden oikeuksia. Seksuaalikasvatuksessa edistetään suostumuskulttuuria. Terveystieteiden ja kouluterveydenhuollon henkilöstölle ja opettajille on taattava riittävät resurssit sekä koulutusta tyttöjen sukuelinten silpomisen riskeistä ja siitä, miten silpominen estetään.

- Poistetaan epäily seksin myymisestä ulkomaalaislain käännytysperusteista. Selvitetään parituslainsäädännön muuttamista niin, että se takaa seksipalveluita myyvien turvallisuuden ja ehkäisee hyväksikäyttöä. Varmistetaan, että seksin ostaminen ihmiskaupan tai parituksen uhrilta käsitellään hyväksikäyttörikoksena.
- Parannetaan ihmiskaupan uhrien auttamispalveluita. Palveluiden piiriin pääsemisen ei tule riippua uhrin valmiudesta edesauttaa rikosprosessia. Palautetaan humanitaarinen oleskelulupa ja huomioidaan sukupuoli ja seksuaaliseen suuntautumiseen perustuva vaino turvapaikan myöntämisen perusteena.
- Panostetaan aliedustettujen ryhmien demokraattisten oikeuksien toteutumiseen.

2. Elämä ilman väkivaltaa on jokaisen oikeus

Naisiin kohdistuva väkivalta on edelleen Suomen suurimpia ihmisoikeusloukkauksia. Oikeus ruumiilliseen koskemattomuuteen ja elämään ilman väkivaltaa ei vielä kukaan toteudu. Väkivalta ja häirintä koskettavat kaikenikäisiä tyttöjä, naisia ja vähemmistöihin kuuluvia kaikilla elämän osa-alueilla. Erityisesti ikäihmisten kohtaama väkivalta jää helposti huomaamatta.

Väkivaltaan puuttumiseksi tarvitaan matalan kynnyksen toimenpiteitä, turvakoteihin panostamista ja kulttuurisensitiivistä otetta, jotta esimerkiksi kunniaan liittyvään väkivaltaan osataan puuttua. On myös huomioitava, että häirintä ja vihapuhe vaikuttavat siihen, miten naiset ja vähemmistöihin kuuluvat voivat osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Lisätään turvakotipaikkojen määrää suositusten mukaiseksi (550 paikkaa). Jokaisella hyvinvointialueella tulee olla vähintään yksi turvakoti ja yhteiskunnan tulee tarvittaessa korvata matkakustannukset turvakotiin. Huolehditaan siitä, että turvakotipalvelut ovat esteettömiä ja niissä huomioidaan nykyistä paremmin eri vähemmistöihin kuuluvien naisten tarpeet. Panostetaan turvakotiajan jälkihuoltoon.
- Panostetaan väkivallan ennaltaehkäisyyn säätämällä lähisuhdeväkivallan ehkäisytyötä selkiyttävä laki. Tarjotaan erilaisia matalan kynnyksen toimenpiteitä ja palveluita lähisuhdeväkivallan uhreille. Parannetaan väkivaltaa käyttävien palveluita ja huomioidaan myös naiset väkivallan käyttäjinä.
- Lopetetaan rikosten sovittelu lähisuhdeväkivaltatilanteissa. Otetaan väkivallan toistuvuus huomioon raskauttavana seikkana tuomiota annettaessa. Lisätään viranomaisen koulutusta lähisuhdeväkivallan tunnistamiseksi ja resursseja oikeusprosessin nopeuttamiseksi.
- Järjestetään kouluissa turva- ja tunnetaitokoulutusta ja tarjotaan matalan kynnyksen palveluja lähisuhdeväkivaltaa kokeneille lapsille ja nuorille. Nuorten seurusteluväkivalta tulee tunnistaa osaksi lähisuhdeväkivaltaa.
- Turvataan seksuaalisen väkivallan uhreille tarkoitettujen Seritukikeskusten toiminta.
- Varmistetaan avioliittoon pakottamisen rangaistavuus ja mahdollisuus pakottamalla solmitun avioliiton mitätöintiin. Ei tunnusteta ulkomailla alaikäisenä solmittuja avioliittoja Suomessa.
- Muutetaan lakia asevelvollisuudesta siten, että se kohtelee kaikkia sukupuoliä tasa-arvoisesti. Palvelukseen tulisi valita sukupuolen sijaan motivaation ja osaamisen perusteella. Samalla siviilipalveluksen kesto tulee lyhentää ja aseistakieltäytyjien rankaisemisesta luopua. Tasa-arvo-, ihmisoikeus- ja rauhantyön koulutusta tulee lisätä puolustusvoimissa.

3. Hyvinvointia kaikille, ei vain harvoille

Maksuttomat ja saavutettavat, valtaosin julkisesti tuotetut palvelut ovat pohjoismaisen hyvinvointivaltion ja ihmisten hyvinvoinnin perusta. Ne ovat myös keskeisessä roolissa sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta. Laadukkaiden ja riittävästi resursoitujen yhteiskunnan palveluiden tulee olla kaikkien saatavilla aina vauvasta mummoon. Yhteiskunnan palveluiden ja tukien tulee huomioida ihmisten ja perheiden moninaisuus.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Säädetään sukupuolivaikutusten arvioinnista laki, joka velvoittaa valtion lisäksi myös kunnat ja hyvinvointialueet ulottamaan sukupuolivaikutusten arvioinnin kaikkeen päätöksentekoon.
- Yhtenäistetään omaishoitajien palkkiokriteerit valtakunnallisesti ja korotetaan palkkioiden tasoa.
- Puututaan lapsiperheköyhyyteen ja parannetaan yksinhuoltajien taloudellista asemaa. Huolehditaan yksinhuoltajien jaksamisesta palvelumuotoja kehittämällä ja kotiavun saamista helpottamalla.
- Huomioidaan lapsen vuoroasuminen molempien kotitalouksien kohdalla koko palvelujärjestelmässä, kiireellisimpänä asumistuki. Selvitetään vuoroasuvien lasten mahdollisuutta olla kirjoilla molemmissa kodeissa.
- Säädetään laki vuorohoidosta myös pienille koululaisille. Järjestetään pienille koululaisille maksutonta päivätoimintaa koulujen loma-ajoille.
- Varmistetaan, että opettajankoulutuksessa tarjotaan kattavat valmiudet työskennellä sukupuolisensitiivisesti. Myös jo alalla työskenteleville on tarjottava mahdollisuus päivittää osaamistaan.

4. Tasa-arvoinen työelämä ja riittävä toimeentulo kaikille

Suomalaiset työmarkkinat ovat edelleen vahvasti jakautuneet eli segregoituneet sukupuolen mukaan. Naisen euro on yhä vain 84 senttiä. Naiset tekevät miehiä enemmän vastentahtoista osa-aikatyötä ja erityisesti nuoret naiset kärsivät vakituisen työn puutteesta. Työelämän tasa-arvon parantamiseen on monia keinoja, jotka on otettava käyttöön.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Puretaan ammattialojen sukupuolen mukainen jakautuminen. Panostetaan oppilaanohjaukseen niin, että koulutusvalintojen sukupuolittuneisuutta voidaan purkaa. Edistetään anonyymiä työnhakua.
- Toteutetaan kunnianhimoisia ja konkreettisia tekoja sisältävä sama-palkkaohjelma, johon työmarkkinaosapuolet sitoutuvat. Panostetaan erityisesti naisvaltaisten alojen palkkojen nostamiseen. Toteutetaan palkka-avoimuus siten, että työntekijöillä on oikeus saada omalla työpaikallaan kaikkien työntekijöiden palkkatiedot.
- Luodaan järjestelmä, joka seuraa perhevapaaudistuksen tasa-arvotavoitteiden edistymistä.
- Jatketaan vanhempainvapaiden uudistamista 6+6+6 -mallin mukaisesti. Tarkastellaan perhevapaita (vanhempainvapaa ja hoitovapaa) kokonaisuutena.
- Toteutetaan sosiaaliturvan kokonaisuudistus kohti perustuloa ja arvioidaan huolella aiottujen muutosten sukupuolivaikutukset. Uudistamisessa on huomioitava perheiden moninaisuus. Sosiaaliturvan ruokakuntakoh-taisuutta on tarkasteltava kriittisesti ja yksilöllistämistä selvitettävä. Edistetään yhtenäistä sosiaaliturvaa kaikille riippumatta siitä, millaista ansiotyötä he tekevät. Turvataan pienyrittäjille, itsensätyöllistäjille ja pätkätyöntekijöille samat oikeudet kuin työsuhhteessa oleville.
- Varmistetaan, että naistaiteilijoiden ja -urheilijoiden palkkiot, apurahat ja toimintaedellytykset ovat yhdenmukaisia miesten palkkioiden ja toimintaedellytysten kanssa.
- Turvataan työtaistelu- ja lakko-oikeus kaikilla aloilla. Aktivoidaan ja kannustetaan naisia mukaan ammattiyhdistystoimintaan.
- Toteutetaan kokeilu kuuden tunnin työpäivästä ansiotasoa heikentämättä.

- Edistetään maahanmuuttajataustaisten naisten työllistämistä ja puretaan työllistymisen esteitä. Panostetaan helposti saavutettavaan ja laadukkaaseen kielikoulutukseen, perheen ja työn yhteensovittamiseen sekä puretaan työelämän syrjintää ja rakenteellista rasismia.

5. Maailman naisten oikeuksista huolehdittava

Tytöt ja naiset kärsivät suhteettoman paljon seksuaalikasvatuksen, ehkäisyvälineiden ja äitiysterveydenhuollon heikosta saatavuudesta. Suomella ja muilla länsimailla on erityisen suuri vastuu tasa-arvon edistämässä ja naisten aseman parantamisessa maailmanlaajuisesti.

Suomen ulkopolitiikan tulee olla feminististä. Rauha on tasa-arvon edistymisen edellytys ja rauhantyö on feministisesti tärkeää. Suomen ulko-, kauppaja kehityspolitiikan tulee edistää ihmisoikeuksia, rauhaa ja asiallisten elinolosuhteiden rakentamista.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Edistetään tyttöjen ja naisten mahdollisuutta koulutukseen ja nostetaan tyttöjen koulutuksen edistäminen kehityspolitiikan keskiöön.
- Edistetään kehitysyhteistyöllä turvallisia ja terveellisiä sanitaatioolosuhteita, mikä on keskeinen edellytys esimerkiksi tyttöjen koulunkäynnille.
- Panostetaan kehitysyhteistyössä seksuaali- ja lisääntymisterveyden sekä aborttioikeuden edistämiseen. Lisätään seksuaalikasvatusta ja ehkäisyvälineiden saatavuutta erityisesti kehittyvissä maissa.
- Turvataan ulkomailta saapuvien työntekijöiden oikeudet. Ulkomailta rekrytoitavien kotouttamiseen ja urakehitykseen on panostettava ja perheenyhdistäminen on mahdollistettava tulotasosta riippumatta.
- Varmistetaan, että Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on ihmisoikeusperustaista. Naisten ja tyttöjen on oltava aktiivisesti mukana konfliktien ennaltaehkäisyssä ja ratkaisuisissa. Suomen tulee olla keskeinen toimija aseidenriisunnassa, rauhantyössä, diplomatiassa ja jälleenrakentamisessa.

6. Ilmastonmuutos on tasa-arvokysymys

Ilmastonmuutos on koko ihmiskunnan ja planeettamme kohtalonkysymys, mutta se on myös nais erityinen kysymys. Ilmastonmuutos aiheuttaa pakolaisuutta ja pakolaisuus puolestaan altistaa erityisesti naisia ja lapsia hyväksikäytölle ja ihmiskaupalle. Ilmastonmuutos tarkoittaa alkuperäiskansojen jo valmiiksi haavoittuvan aseman heikkenemistä entisestään. Ilmastonmuutoksessa on kyse nuorten ja lasten tulevaisuudesta.

Vasemmistonaiset edistää seuraavia tavoitteita:

- Toteutetaan ilmastopolitiikkaa kaikilla tasoilla sukupuolitietoisesti. Ilmastonmuutosta on torjuttava niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla sosiaalisesti kestäväällä ja oikeudenmukaisella tavalla. Painotetaan ilmastorahoituksessa sukupuolten tasa-arvoa.
- Varmistetaan, että naiset ovat mukana ilmastopolitiikan päätöksenteossa ja heitä kuullaan laajasti. Huomioidaan kehittyvien maiden tyttöjen ja naisten tietotaito ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävässä työssä.
- Tuetaan vähähiilisen ja hiilettömän tuotannon, teknologian, energianlähteiden sekä kiertotalouden kehittämistä huomattavasti nykyistä runsaammin ja luovutaan ympäristölle haitallisista yritystuista. Huolehditaan kaikessa tuotannossa luontokadon pysäyttämistä ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä.
- Lisätään joukkoliikennettä ja päästötöntä liikennettä. Vähennetään autoilun määrää varsinkin suurissa kaupungeissa esimerkiksi ruuhkamaksuilla, joilla rahoitetaan julkisen liikenteen investoinnit. Pidetään lipun hinnat kohtuullisina ja siirrytään kohti maksutonta joukkoliikennettä.
- Vähennetään kaikkea kuluttamista ja ympäristölle haitallisten tuotteiden valmistusta ja lisätään kiertotaloutta. Ekologisten tuotteiden tuotantoa tulee tukea. Tuetaan naisten ekologista yrittämistä ja osaamista kohdennetusti.

